

Î N C H E I E R E

25 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul lui Alexandru Ganenco, avocatul Petru Răileanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Alexandru Ganenco împotriva Preturii sectorului Rîșcani, municipiul Chișinău cu privire la repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Alexandru Ganenco și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău din 29 ianuarie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 04 mai 2015, Alexandru Ganenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Preturii sectorului Rîșcani, municipiul Chișinău cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că, prin decizia nr. 21/21 a Comisiei administrative a Preturii sectorului Rîșcani municipiul Chișinău din 16 septembrie 2014 i-a fost aplicată amendă în mărime de 1 500 lei pentru comiterea contravenției prevăzută de art. 181 din Codul contravențional.

Susține că, nefiind de acord cu decizia nr. 21/21 din 16 septembrie 2014, a depus în instanța de judecată o contestație, prin care a solicitat anularea acesteia și încetarea procesului contravențional.

Invocă că, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 19 ianuarie 2015, în vigoare din 03 martie 2015, a fost admisă ca întemeiată contestația, declarată nulă decizia nr. 21/21 a Comisiei administrative a Preturii sectorului Rîșcani municipiul Chișinău din 16 septembrie 2014 cu privire la aplicarea sancțiunii contravenționale și încetat procesului contravențional.

Relevă că, în partea descriptivă a hotărârii enunțate s-a stabilit că i-au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale reglementate de Constituția RM și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Consideră că, prin atragerea ilegală la răspundere contravențională și încălcarea drepturilor și libertăților sale fundamentale de către Comisia

administrativă a Preturii sectorului Rîșcani municipiul Chișinău, i-a fost cauzat un prejudiciu moral pe care îl estimează în cuantum de 10 000 lei.

Afirmă că, la data de 29 martie 2015, a expediat în adresa pârâtei o cerere prealabilă, prin care a solicitat achitarea în mod benevol a sumei de 10 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, însă aceasta nu a fost executată.

Solicită încasarea de la pârâtă în beneficiul său a sumei de 10 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 29 ianuarie 2016 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Respingând acțiunea, prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, decizia nr. 21/21 a Comisiei administrative a Preturii sectorului Rîșcani municipiul Chișinău din 16 septembrie 2014, prin care i-a fost aplicată reclamantului amendă în mărime de 1 500 lei pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 181 din Codul contravențional, a fost anulată prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 19 ianuarie 2015 și încetat procesul contravențional.

La fel, prima instanță a remarcat că, reclamantul nu a prezentat probe pertinente și concludente ce ar confirma suportarea prejudiciului moral în speța dată. Or, adresarea reclamantului în instanța de judecată, anularea deciziei nr. 21/21 a Comisiei administrative a Preturii sectorului Rîșcani municipiul Chișinău din 16 septembrie 2014 și încetarea procesului contravențional, demonstrează restabilirea acestuia în drepturile încălcate, ceea ce deja constituie o satisfacție morală.

Totodată, prima instanță a reiterat că, atragerea la răspundere administrativă sub formă de amendă nu cade sub incidența Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiuni ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești și nici a prevederilor art. 1404 din Codul civil, mai mult ca atât, apariția dreptului la repararea prejudiciului în cazul atragerii la răspundere administrativă este condiționat de tipul sancțiunii, care, conform art. 1405 din Codul civil, trebuie să fie sub formă de arest, iar conform art. 3 alin. (1) lit. d) al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 – arest administrativ, reținere administrativă ilegală sau amendă administrativă aplicată ilegal de către instanța de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către Alexandru Ganenco și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 12 noiembrie 2016, reprezentantul lui Alexandru Ganenco, avocatul Petru Răileanu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și, anume, a fost interpretată în mod eronat legea.

Menționează că, prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 19 ianuarie 2015, în vigoarea din 03 martie 2015, a fost admisă contestația recurentului ca întemeiată și declarată nulă decizia Comisiei administrative a Preturii sectorului Rîșcani mun. Chișinău din 16 septembrie 2014 cu privire la

aplicarea sancțiunii contravenționale în baza art. 181 din Cod contravențional în privința lui Alexandru Ganenco și încetat procesul contravențional.

Invocă că, în partea descriptivă a hotărârii menționate a fost stabilit că, în privința recurentului au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale prevăzute de Constituția Republicii Moldova și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Relevă că, conform art. 30 alin. (6) lit. c) din Codul contravențional, se consideră că, nu a fost supus răspunderii contravenționale contravenientul în a cărui privință procesul contravențional a încetat, iar conform art. 441 alin. (2) din Cod, încetarea procesului contravențional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privință a fost pornit.

Mai invocă că, conform art. 13 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prejudiciul material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe.

Sustine că, conform art. 1404 alin. (1) din Codul civil, prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei, se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcție de răspundere va răspunde solidar în cazul intenției sau culpei grave iar conform alin. (2) persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile indicate la alin. (1).

Astfel, consideră că, prin atragerea ilegală la răspunderea contravențională și încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale prevăzute de Constituția Republicii Moldova și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, admise de către Comisa administrativă a Preturii sectorului Rîșcani în cadrul procesului contravențional, i-a fost cauzat un prejudiciul moral în mărime de 10000 lei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul lui Alexandru Ganenco, avocatul Petru Răileanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile

trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către reprezentantul lui Alexandru Ganenco, avocatul Petru Răileanu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul reprezentantului lui Alexandru Ganenco, avocatul Petru Răileanu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către reprezentantul lui Alexandru Ganenco, avocatul Petru Răileanu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic